

YR + (R); ö + Namn + Top TS-98

10.9.87 87

Nr: 1

Blad: 2 D6 d

Astraby SV

Art: Borgområde

Koordinat: x

y

115 m ö.h.

Antal: 1

Fastighet: Björsjölagård 7:128

Namn: Beritsholm * alt. Beritzholm

Orientering:

Terräng: Mot Ø och S delvis höglänt åker,
mot N låglänt betesmark och mot V
skogsbevuxen sankmark. Fd omgivne av
numera utdikad sjö.

Beskrivning: Borgområde medeltida anläggning
ca 120-130 x 100 m (N-S) ursprungligen
sannolikt 150 x 135 m (N-S). Anläggningen
(se skiss s 5-6) består av två platåer
(A, B) med omgivande och åtskiljande vall-
grav (C). Den S platån (A), huvudplatån
eller slottsholmen, dr ca 30 x 25 m (Ø-V)
och intill 3 m h över botten på omgivande
vallgrav. På platåns mitt dr en rektangulär
grop, 13 x 6 m (N-S) och 1 m dj. I dess
3, raka kant är tre i linje liggande stenar.
Invid och sv om denna grop är ytterligare
en grop, 4 x 7 m och 1,5 m dj, med
sluttande sidor. På platåns S del dr en

Sokord: Borgro 1

rynd grop, ca 6 m diam och 1 m dj. Gropen
dr svarar gränsbar och dr belämnad med
sten, ca 0,2-0,5 m st. Runt gropen dr rikligt
med sten.

Den N platån (B), ekonomiplatån eller
ladugårdsholmen, dr ca 37 x 20 m (Ø-V)
och intill 2,5-3 m h över botten på om-
givande vallgrav. På platåns V-N-O del är
husgrundslämningar (?), bestående av 0,2-0,5 m
st stenar. I platåns S del dr en grop, ca
10 x 13 m (Ø-V).

Den inre vallgraven (C), som omger och åt-
skiljer de båda platåerna, är i N-S ca
100 m l och i Ø-V ca 95 m l. Vall-
graven dr intill 20 m br och intill 3 m
dj. Botten dr sumpig, framst i dess N del.
Vallgraven mellan platåerna dr ca 40 m l.

Tradition: kommentar: Uppdelning i underne

If R-delen 2, (R)-delen har skelett vid
kvalitetssäkring inför konvertering till FMIS

Kommentar: ek karta 2003-10-15 / 667 Jc

Tidigare anteckningar: Prätrelationerna 1624,

(utg av Tunlid 1934) 555-56, s 223-224;

G. Ljunggren: Skånska herrgårdar, 1852-63; j

J. Grönsson: Skånes landsbygd, 1904, s 114;

Ahleinius och Kempe: Sverige, 1908, s 308-309;

ATA, Pehr Johnson, 1921;

Skånes Hembygdsförbund, U 467/66;

LE, Malmö: Östra Storp S, år 1715

Specialkartor:

SEkelund 1971

1:1 000

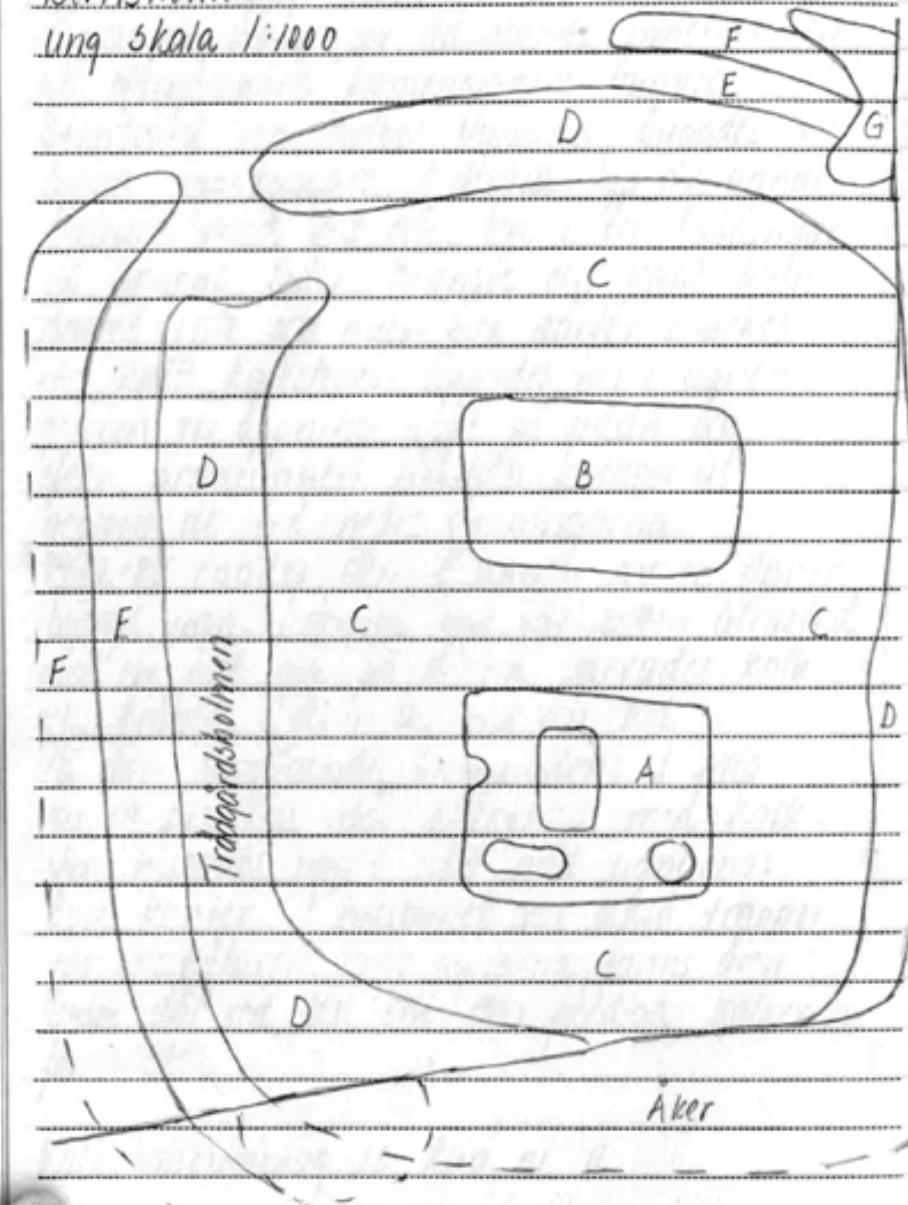
Fotos:

Datum: 19 87-06-03

Forts från nr 1

Beritsholm

ung skala 1:1000

upprättad av G. Ekelund 1971
reviderad 870603

Forts från nr 1

30 m l och 15 m br.

Den inre vallgraven begränsas utåt
av en ursprungligen runt om gående
inre jordvall (D) vars ö och s
del skadats genom odling. Vallens

V del dr 100 m l (N-S) 10-12 m
br och intill 3 m h. Vallen kallas
här av lokalbefolkningen "Träd-
gårdsholmen". Vallens N del dr ca
80 m l och intill 10 m br och är
i ö ca 1 m h och har i Ven
ca 25 m l sträcka bestående av

enbart sten. Av den inre vallens
ö del återstår endast en rest, intill
5 m br och i dess sb del ca 4 m
h. Utmed dess Nb del är riktigt
med sten. Mellan den inre vallens
N och V del dr en öppning, 5-10 m
br.

Runt den inre jordvallen (D) löper en
ytre vallgrav (E) som tillika med
den inre jordvallen dr skadad och
utjämndad genom odling i sin ö och
s del. Dess bevarade V del dr ca
110 m l 5-6 m br och intill 1.5 m
dj. Vallgraven saknas på en ca
55 m l sträcka i N invid den
nu torrlagda Bjärsjön. I borg-

vänz 2

områdets Nö del är en ca 30 m l rest av den yttre vallgraven. Försökningar och svackor i omgivande åker, framst i ö, antyder såväl den inre vallens (D) som den yttre vallgravens (E) fortsatta utsträckning i S och Ö.

Den yttre vallgraven omges i V och Nö av en yttre vall (F), endast bevarad i V och NNO. Dessa V del är ca 120 m l, intill 6 m br och intill 1 m h. Dessa yttre V begränsningar är något oklar och sluttar endast svagt mot intilliggande sankmark. Vallens NNÖ del är ca 35 m l och i sin ö del belämnad med odlingssten (G).

Borgområdet är beväxt med falrika lövträd, framst i dess V och S del.

Ca, 70 m 20 gon om borgområdets Nö hörn, invid den iordningställda parkeringsplatsen, är en upplysningsskylt med texten:

KULTURMINNE

Beritzholm

Den medeltida borgen Beritzholm omnämns första gången 1363, då den såldes till den danske kungen Valdemar Atterdag. Till godset hörde byarna Bjärröd och Kärrstorp.

Färs härad utgjorde därefter länge ett län, med Beritzholm som sätte för kronans länsherrar. 1526 såges Beritzholm vara så illa befästat att såväl borgen som lännet lades under Lindholmens slott. Omkring 1530 erhöll länsherre Mourids Sparre tillstånd att taga sten och timmer från Beritzholm till sitt bygge av Svaneholms slott. Helt bdelegd tycks borgen först ha blivit i slutet av 1500-talet, då det nuvarande Bjärsjölagård tillkom.

Beritzholm anlades på en holme i en numera utdikad sjö. Holmen avskars med en vattengrav så att två intill varandra liggande kullar erhölls. Den södra av dessa utgjorde slottsholmen med anläggningens huvudbyggnad i sten, medan den norra hade stallbyggnader för djuren. Såväl slotts - som stallholmen, förde ha varit försedda med palissader. Anläggningen omgavs med inre och yttre vallgravar, som fick sitt vatten från sjön.

Fornlämningen är skyddad enligt lag.
(varpå följer övanstående text på engelska)

RIKSANTIKVARIEAMBETET/LÄNSSTYRELSEN

Östra Kärrstorps socken, fornlämning nr 1